

Predicting Coping Self-Efficacy Based on Resilience and Perceived Control in Adolescents of Tehran

1. Amin Abdollahzadeh : MA student, Department of Family Counseling, Institute of Ethics and Education, Qom, Iran.

2. Sedighe Mousavikia ^{*}: MA, Department of Counseling, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.

3. Arezo Falahati : MA, Department of Educational Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

^{*}Corresponding Author's Email Address: sedighemousavikia@gmail.com

Received: 2024-01-22

Revised: 2024-03-14

Accepted: 2024-03-26

Published: 2024-06-20

Abstract:

Objective: This study aimed to examine the predictive roles of resilience and perceived control in coping self-efficacy among adolescents in Tehran.

Methods and Materials: A descriptive-correlational study was conducted with 395 adolescents aged 15 to 18 in Tehran, selected through multistage cluster sampling. The data were collected using the Coping Self-Efficacy Scale (Chesney et al.), the Connor-Davidson Resilience Scale, and the Perceived Control Scale (White et al.). Data analysis included Pearson correlation and multiple linear regression using SPSS version 27.

Findings: Pearson correlation analysis revealed significant positive relationships between coping self-efficacy and both resilience ($r = .62, p < .01$) and perceived control ($r = .58, p < .01$). The multiple regression model indicated that these two predictors explained 47% of the variance in coping self-efficacy ($R^2 = .47, F = 175.42, p < .001$). Both predictors were statistically significant with positive standardized beta coefficients (resilience: $\beta = .45$; perceived control: $\beta = .38$).

Conclusion: The findings highlight the psychological significance of resilience and perceived control in enhancing adolescents' coping self-efficacy, emphasizing their integration into psychological and educational intervention programs.

Keywords: Coping self-efficacy; Resilience; Perceived control; Adolescents

Copyright: © 2024 by the authors.

Published under the terms and

conditions of Creative Commons

Attribution-NonCommercial 4.0

International (CC BY-NC 4.0) License.

How to Cite: Abdollahzadeh, A., Mousavikia, S., Falahati, A. (2024). Predicting Coping Self-Efficacy Based on Resilience and Perceived Control in Adolescents of Tehran. *Quarterly of Experimental and Cognitive Psychology*, 1(2), 226-237.

پیش‌بینی خودکارآمدی مقابله‌ای بر اساس تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده در نوجوانان شهر تهران

۱. امین عبدالله زاده ^{ID}: دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه مشاوره خانواده، موسسه اخلاق و تربیت، قم، ایران.

۲. صدیقه موسوی کیا ^{ID}: کارشناسی ارشد، گروه مشاوره، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران (نویسنده مسئول).

۳. آرزو فلاحتی ^{ID}: کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی تربیتی، واحد تهران شمال، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

*پست الکترونیک نویسنده مسئول: sedighemousavikia@gmail.com

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر بررسی نقش پیش‌بین تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده در خودکارآمدی مقابله‌ای نوجوانان شهر تهران بود.

مواد و روش: این مطالعه توصیفی-همبستگی روی نمونه‌ای به حجم ۳۹۵ نفر از نوجوانان ۱۵ تا ۱۸ ساله شهر تهران انجام گرفت که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل مقیاس خودکارآمدی مقابله‌ای چزنی و همکاران، مقیاس تاب‌آوری کانر و دیویدسون، و مقیاس کنترل ادراک‌شده وایت و همکاران بود. تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه در نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ صورت گرفت.

یافته‌ها: نتایج تحلیل همبستگی نشان داد بین خودکارآمدی مقابله‌ای با تاب‌آوری ($r = .62, p < .01$) و کنترل ادراک‌شده ($r = .58, p < .01$) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. مدل رگرسیون چندگانه نیز نشان داد که دو متغیر تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده قادر به پیش‌بینی ۴۷ درصد از واریانس خودکارآمدی مقابله‌ای بودند ($R^2 = .47, F = 175.42, p < .001$). هر دو متغیر پیش‌بین به‌صورت معناداری دارای ضریب بتای مثبت بودند (تاب‌آوری: $\beta = .45$; کنترل ادراک‌شده: $\beta = .38$).

نتیجه‌گیری: یافته‌ها بر اهمیت نقش تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده به‌عنوان عوامل روان‌شناختی مؤثر در ارتقاء خودکارآمدی مقابله‌ای نوجوانان تأکید دارند و پیشنهاد می‌شود در طراحی مداخلات روان‌شناختی و آموزشی، این مؤلفه‌ها به‌طور خاص مورد توجه قرار گیرند.

کلیدواژه‌ها: خودکارآمدی مقابله‌ای، تاب‌آوری، کنترل ادراک‌شده، نوجوانان

نحوه استناددهی: عبدالله زاده، امین، موسوی کیا، صدیقه، فلاحتی، آرزو. (۱۴۰۳). پیش‌بینی خودکارآمدی مقابله‌ای بر اساس تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده در نوجوانان شهر تهران. فصلنامه روانشناسی تجربی و شناختی، ۱(۲)، ۲۲۶-۲۳۷.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۱/۰۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۲/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۱/۰۷

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۳/۳۱

مجوز و حق نشر: © ۱۴۰۲ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به‌صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY-NC 4.0) صورت گرفته است.

Extended Abstract

Introduction

Adolescence represents a critical developmental period marked by profound physical, emotional, and cognitive transformations. During this time, individuals face a multitude of stressors—including academic expectations, peer dynamics, and family-related challenges—that can significantly impact their psychological adjustment and well-being. The ability of adolescents to successfully cope with these stressors is closely linked to their sense of **coping self-efficacy**, defined as the belief in one's ability to manage and respond effectively to challenging or stressful situations. Coping self-efficacy has been shown to predict resilience against emotional difficulties, adaptive functioning, and general mental health in youth populations (Sagone et al., 2020).

Among the various factors influencing coping self-efficacy, **resilience** and **perceived control** stand out as critical psychological resources. Resilience refers to an individual's capacity to recover from adversity and adapt positively in the face of hardship. Research indicates that adolescents with higher resilience exhibit greater self-efficacy, enhanced emotional regulation, and more effective problem-solving skills (Bhave et al., 2024; Fu et al., 2021). In particular, resilience has been found to serve as a mediator between social support and mental health outcomes in both typical and trauma-exposed populations (Brukhovetska, 2024; Luo et al., 2023).

Similarly, perceived control—the belief that one has the ability to influence events and outcomes in their environment—has been identified as a key determinant of motivation, affective regulation, and behavioral engagement. When adolescents perceive themselves as having control over their circumstances, they are more likely to approach problems actively, maintain hope, and sustain a positive self-image (Reyes-Wapano, 2022; Zheng & Chen, 2025). Studies have shown that perceived control is positively correlated with self-efficacy and inversely related

to symptoms of anxiety and helplessness (Sedana, 2024; Wu et al., 2024). Moreover, perceived control appears to buffer the negative psychological impact of peer victimization, academic stress, and parental conflict in adolescence (Kim et al., 2022; Wang et al., 2024).

Empirical investigations across diverse cultural contexts have emphasized the interactive and sometimes synergistic effects of resilience and perceived control on adolescent development. For instance, Liao and Dong-mei (Liao & Dong-mei, 2023) found that resilience significantly mediated the relationship between childhood trauma and internalizing problems in adolescents. Similarly, Lin et al. (Lin et al., 2023) demonstrated that resilience and perceived social support together reduce problematic digital behaviors and emotional loneliness among youth. The interaction between these two variables, when situated in a culturally specific framework, can yield more comprehensive models of psychological functioning.

Despite growing interest in these constructs, there remains a gap in region-specific research, particularly within Middle Eastern contexts such as Iran. Tehran, as a large urban center, exposes adolescents to high levels of educational pressure, economic uncertainty, and sociocultural contradictions, which may influence their psychological resilience and perceived agency. In this light, understanding the roles of resilience and perceived control in predicting coping self-efficacy among Iranian adolescents is both timely and crucial.

This study aimed to examine the predictive power of resilience and perceived control in relation to coping self-efficacy in a sample of adolescents from Tehran. By clarifying these associations, the research seeks to contribute to a more context-sensitive understanding of youth mental health and inform the design of targeted intervention programs.

Methods and Materials

This study employed a descriptive-correlational design. The target population included all adolescents aged 15 to 18

enrolled in public high schools across Tehran during the 2023–2024 academic year. A sample of 395 participants was selected using multistage cluster sampling based on the Krejcie and Morgan sample size table.

Data collection was conducted through standardized self-report instruments, including the Coping Self-Efficacy Scale (CSES), the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC), and the Perceived Control Scale (PCS). Participants completed the questionnaires in classroom settings after providing informed consent.

Statistical analysis was performed using SPSS version 27. Descriptive statistics were calculated for all variables. Pearson correlation coefficients were used to examine the relationships between coping self-efficacy and the predictor variables. Multiple linear regression analysis was conducted to assess the predictive power of resilience and perceived control on coping self-efficacy. Assumptions of normality, linearity, multicollinearity, and independence of errors were verified before performing regression analysis.

Findings

Descriptive statistics revealed that the mean score for coping self-efficacy was 187.46 ($SD = 21.58$), the mean score for resilience was 75.32 ($SD = 10.87$), and the mean score for perceived control was 41.19 ($SD = 6.23$).

Correlation analysis indicated significant positive relationships between coping self-efficacy and both resilience ($r = .62, p < .01$) and perceived control ($r = .58, p < .01$). Additionally, a moderate positive correlation was observed between resilience and perceived control ($r = .45, p < .01$).

Multiple regression analysis showed that resilience and perceived control jointly accounted for 47% of the variance in coping self-efficacy ($R^2 = .47, F(2, 392) = 175.42, p < .001$). Both variables were statistically significant predictors. Specifically, resilience ($\beta = .45, t = 8.47, p < .001$) and perceived control ($\beta = .38, t = 7.10, p < .001$) positively

predicted coping self-efficacy. No violation of statistical assumptions was detected in the regression model.

Discussion and Conclusion

The findings of this study underscore the central role of resilience and perceived control in shaping coping self-efficacy among adolescents. The significant predictive relationship suggests that adolescents who are better able to adapt to challenges and who perceive themselves as capable of influencing their environment tend to believe more strongly in their ability to cope with life stressors.

These results align with previous studies in both Western and non-Western contexts, highlighting the universal relevance of psychological resources such as resilience and perceived control in youth development. In the Iranian context—where adolescents frequently navigate sociocultural pressures, academic competitiveness, and urban stressors—these internal resources may serve as protective factors against emotional and behavioral difficulties.

The strong association between resilience and coping self-efficacy points to the value of interventions that foster adaptive emotional and cognitive responses in adolescents. Programs that teach cognitive restructuring, emotional regulation, and stress management skills can enhance resilience and, by extension, coping self-efficacy. Similarly, the influence of perceived control suggests that empowering adolescents to make meaningful decisions, set goals, and reflect on their achievements may increase their sense of agency and reduce vulnerability to psychological distress.

By examining these variables in an integrated model, the study provides a deeper understanding of how adolescents draw upon internal strengths to face external challenges. The results reinforce the need for holistic mental health programs in schools that address both emotional competencies and cognitive beliefs about control.

مقدمه

دوران نوجوانی مرحله‌ای حساس و تعیین‌کننده در رشد روانی-اجتماعی افراد است که با چالش‌های متعددی نظیر بحران هویت، فشار همسالان، تغییرات تحولی، و استرس‌های تحصیلی و خانوادگی همراه است. در این مرحله، توانایی نوجوان در مقابله با فشارهای محیطی، نقشی تعیین‌کننده در سلامت روان و سازگاری اجتماعی او دارد. یکی از مفاهیم کلیدی در این زمینه، «خودکارآمدی مقابله‌ای» است که به باور فرد نسبت به توانایی‌اش در مواجهه مؤثر با شرایط تنش‌زا و مدیریت چالش‌ها اشاره دارد (Janbozorgi, 2020; Parsakia et al., 2023; Sagone et al., 2020). این مؤلفه نقش مهمی در تعدیل اثرات منفی استرس دارد و ارتباط تنگاتنگی با مهارت‌های مقابله‌ای، تاب‌آوری و احساس کنترل بر زندگی دارد (Sagone & Indiana, 2023).

در ادبیات روان‌شناسی، خودکارآمدی مقابله‌ای به‌عنوان سازه‌ای مهم در فرآیند سازگاری روانی شناخته شده که در تعامل با سایر مؤلفه‌های شناختی-هیجانی شکل می‌گیرد (Fu et al., 2021). تحقیقات نشان داده‌اند نوجوانانی که سطح بالایی از خودکارآمدی مقابله‌ای دارند، در مواجهه با مشکلات، رفتارهای مؤثرتری از خود نشان می‌دهند و کمتر دچار نشانه‌های اضطراب یا افسردگی می‌شوند (Kim et al., 2022). اما میزان این خودکارآمدی تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده قرار دارد.

تاب‌آوری به‌عنوان توانایی بازگشت به تعادل روانی پس از تجربه دشواری‌ها، در سال‌های اخیر به‌ویژه در جمعیت نوجوان، مورد توجه ویژه قرار گرفته است (Bhave et al., 2024; Darbani & Parsakia, 2023).

تاب‌آوری نه تنها یک ویژگی فردی، بلکه حاصل تعامل چندعاملی میان منابع درونی و حمایت‌های بیرونی است (Brukhovetska, 2024). شواهد متعددی نشان می‌دهند که افراد تاب‌آور در برابر تنش‌های اجتماعی و

خانوادگی، پاسخ‌های انطباقی‌تر نشان می‌دهند و خودکارآمدی بیشتری تجربه می‌کنند (Petrulytė et al., 2024). به‌ویژه در شرایط بحرانی مانند جنگ یا همه‌گیری کرونا، تاب‌آوری به عامل محافظت‌کننده‌ای در برابر آشفتگی روانی نوجوانان تبدیل شده است (Dändliker et al., 2022; Feng et al., 2023; Saadati & Parsakia, 2023).

در کنار تاب‌آوری، احساس کنترل فرد بر شرایط زندگی و توانایی درک اثرگذاری بر نتایج، نقش مهمی در سلامت روانی دارد. اصطلاح «کنترل ادراک‌شده» به درجه‌ای از باور فرد به تأثیرگذاری بر محیط اطلاق می‌شود و در نوجوانان با افزایش احساس کارآمدی، کاهش نشانه‌های درماندگی آموخته‌شده، و بهبود مقابله با موقعیت‌های چالش‌برانگیز همراه است (Wu et al., 2024; Zheng & Chen, 2025). نوجوانانی که کنترل بالاتری بر شرایط خود احساس می‌کنند، در مقابله با تهدیدهای محیطی فعال‌تر عمل می‌کنند و دچار مشکلات رفتاری یا شناختی کمتری می‌شوند (Putri et al., 2022; Reyes-Wapano, 2022).

بررسی‌های اخیر نیز نشان داده‌اند که کنترل ادراک‌شده می‌تواند به‌واسطه افزایش تاب‌آوری، به بهبود خودکارآمدی مقابله‌ای منجر شود. به‌عبارت دیگر، تاب‌آوری می‌تواند به‌عنوان متغیر میانجی بین منابع ادراک‌شده و احساس توانمندی در مواجهه با چالش‌ها ایفای نقش کند (Saluja et al., 2025; Wang et al., 2024). پژوهش‌هایی که به مدل‌های علی بین این متغیرها پرداخته‌اند، نشان داده‌اند که حمایت اجتماعی، سبک‌های فرزندپروری و آب‌وهوای روانی مدرسه نیز می‌توانند بر تعامل میان تاب‌آوری و خودکارآمدی تأثیرگذار باشند (Luo et al., 2023; Sedana, 2024).

در این زمینه، مطالعه‌های انجام‌شده در بافت‌های فرهنگی متفاوت نیز شواهد ارزشمندی ارائه کرده‌اند. به‌عنوان مثال، در مطالعه‌ای روی نوجوانان مناطق بحران‌زده چین، مشخص شد که تاب‌آوری به‌واسطه حمایت اجتماعی

باعث ارتقاء سطح خودکارآمدی مقابله‌ای می‌شود (Fu et al., 2021). در پژوهشی مشابه در کشور اندونزی نیز نشان داده شد که راهبردهای مقابله‌ای مبتنی بر حل مسئله و ادراک حمایت اجتماعی با سطوح بالاتر تاب‌آوری و در نتیجه با خودکارآمدی مقابله‌ای بیشتر همراه هستند (Puspitaningrum & Pudjiati, 2023; Putri et al., 2022). همین رابطه در میان نوجوانان دارای مشکلات رفتاری نیز مشاهده شده است (Kim et al., 2022).

در ایران نیز با توجه به ساختار فرهنگی و تنش‌های اجتماعی و اقتصادی که نوجوانان تجربه می‌کنند، بررسی نقش عوامل فردی همچون تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده در شکل‌گیری خودکارآمدی مقابله‌ای از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما با وجود اهمیت این موضوع، پژوهش‌های محدودی در این زمینه صورت گرفته است. همچنین، تنوع در نتایج پژوهش‌های پیشین نشان‌دهنده ضرورت بررسی همزمان متغیرهای مذکور در یک مدل پیش‌بینی است.

پژوهش‌های انجام‌شده بر روی دانش‌آموزان نشان داده‌اند که کیفیت روابط خانوادگی و احساس امنیت هیجانی با افزایش تاب‌آوری و خودکارآمدی مرتبط است (Liao & Dong-mei, 2023; Lin et al., 2023). در این راستا، پژوهش‌هایی نیز نشان داده‌اند که سبک‌های فرزندپروری و تربیتی والدین بر باورهای کنترل و ساختار ذهنی نوجوانان تأثیر مستقیم دارند (Petrulytė et al., 2024; Zheng & Chen, 2025). بنابراین، خودکارآمدی مقابله‌ای می‌تواند به‌عنوان پیامد نهایی تعامل چندین عامل محیطی، روان‌شناختی و شناختی در نظر گرفته شود.

از سوی دیگر، تفاوت‌های جنسیتی و تأثیر متغیرهای میانجی در برخی مطالعات مورد توجه قرار گرفته است. به‌عنوان نمونه، در پژوهشی توسط ییلدریم و چلیک‌کول بر روی نوجوانان باهوش، مشخص شد که تاب‌آوری و حمایت اجتماعی در پیش‌بینی خودکارآمدی نقشی کلیدی ایفا می‌کنند

(Yildirim & Çelikkol, 2024). همچنین شورتر و همکاران نشان دادند که نوجوانان آسیب‌دیده در زمینه‌هایی چون تحصیل و روابط خانوادگی در دوره پس از آسیب مغزی، سطوح متفاوتی از تاب‌آوری و کارکرد روان‌شناختی را تجربه می‌کنند که بر خودکارآمدی آنان تأثیرگذار است (Shurtz et al., 2023).

مجموع شواهد پژوهشی موجود نشان می‌دهند که تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده دو سازه اساسی در تبیین و تقویت خودکارآمدی مقابله‌ای نوجوانان محسوب می‌شوند. با توجه به اهمیت این متغیرها در پیشگیری از آسیب‌های روانی و ارتقاء بهزیستی، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده با خودکارآمدی مقابله‌ای در نوجوانان شهر تهران و ارائه مدلی پیش‌بینی‌گر طراحی شده است.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی است و با هدف بررسی رابطه بین متغیرهای تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده با خودکارآمدی مقابله‌ای در نوجوانان انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه نوجوانان ۱۵ تا ۱۸ ساله شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳ بود. با استفاده از جدول مورگان و کرجسی، تعداد ۳۹۵ نفر به‌عنوان حجم نمونه تعیین شد و به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. معیار ورود به مطالعه شامل داشتن رضایت آگاهانه، سن بین ۱۵ تا ۱۸ سال، و سکونت در شهر تهران بود. ملاک‌های خروج نیز شامل داشتن اختلال روان‌پزشکی تشخیص‌داده‌شده و عدم همکاری در تکمیل پرسش‌نامه‌ها بود.

مقیاس خودکارآمدی مقابله‌ای توسط چزنی، نیل، باندورا و فولکمن در سال ۲۰۰۶ ساخته شده و یکی از ابزارهای معتبر برای سنجش باور فرد نسبت به توانایی خود در مقابله با استرس‌ها و موقعیت‌های دشوار زندگی محسوب می‌شود. این مقیاس شامل ۲۶ گویه است و دارای سه خرده‌مقیاس شامل

استفاده از مهارت‌های مقابله‌ای برای کنترل افکار منفی، جلب حمایت اجتماعی، و مدیریت هیجانات می‌باشد. پاسخ‌ها بر اساس یک طیف لیکرت ۱۱ درجه‌ای از «۰ = به هیچ وجه مطمئن نیستم» تا «۱۰ = کاملاً مطمئنم» نمره‌گذاری می‌شوند. نمره کل با جمع نمرات گویه‌ها به دست می‌آید و نمره بالاتر نشان‌دهنده خودکارآمدی مقابله‌ای بیشتر است. این ابزار در پژوهش‌های متعدد دارای روایی سازه‌ای و همگرایی مطلوب و پایایی بالایی (با ضریب آلفای کرونباخ بالای ۰,۹۰) گزارش شده است.

این مقیاس توسط کانر و دیویدسون در سال ۲۰۰۳ برای سنجش میزان تاب‌آوری، یعنی توانایی فرد در مقابله با شرایط دشوار و بازگشت به تعادل روان‌شناختی، طراحی شده است. فرم اصلی این مقیاس دارای ۲۵ گویه است و پنج خرده‌مقیاس شامل شایستگی فردی و تحمل عاطفی، اعتماد به خود و اثرات مثبت، پذیرش تغییر و روابط ایمن، احساس کنترل، و اثرات معنوی را در بر می‌گیرد. پاسخ‌دهی به گویه‌ها بر اساس یک طیف لیکرت پنج درجه‌ای از «۰ = کاملاً نادرست» تا «۴ = کاملاً درست» انجام می‌شود. نمره کل بالا نشان‌دهنده سطح بالاتر تاب‌آوری است. در مطالعات متعدد داخلی و خارجی، روایی محتوایی، سازه‌ای و همگرایی این ابزار تأیید شده و ضریب پایایی آن با آلفای کرونباخ بالاتر از ۰,۸۵ گزارش شده است.

برای سنجش کنترل ادراک‌شده در این پژوهش از نسخه کوتاه‌شده مقیاس کنترل ادراک‌شده استفاده شد که نخستین بار توسط وایت و همکاران در سال ۱۹۹۶ معرفی گردید. این مقیاس شامل ۱۲ گویه است و دارای دو خرده‌مقیاس

«کنترل درونی» و «کنترل بیرونی» می‌باشد. پاسخ‌ها بر اساس طیف لیکرت پنج درجه‌ای از «۱ = کاملاً مخالفم» تا «۵ = کاملاً موافقم» نمره‌گذاری می‌شوند. نمره کل بالاتر نشان‌دهنده ادراک بالاتر از کنترل شخصی بر موقعیت‌ها و نتایج زندگی است. این ابزار در پژوهش‌های متعدد از جمله مطالعات داخلی، دارای روایی مناسب و پایایی قابل قبول بوده و ضریب آلفای کرونباخ آن بین ۰,۷۰ تا ۰,۸۷ گزارش شده است.

داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ تحلیل شد. برای بررسی رابطه بین متغیرهای مستقل (تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده) با متغیر وابسته (خودکارآمدی مقابله‌ای)، از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. همچنین برای تعیین قدرت پیش‌بینی متغیرهای مستقل در تبیین واریانس خودکارآمدی مقابله‌ای، از تحلیل رگرسیون خطی ساده و چندگانه بهره گرفته شد. تمامی تحلیل‌ها در سطح معناداری ۰,۰۵ انجام شد.

یافته‌ها

در مجموع ۳۹۵ نفر در این پژوهش شرکت کردند که از این تعداد، ۲۲۷ نفر (۵۷,۴۹ درصد) دختر و ۱۶۸ نفر (۴۲,۵۱ درصد) پسر بودند. میانگین سنی شرکت‌کنندگان ۱۶,۴۳ سال با انحراف معیار ۱,۰۵ بود. همچنین ۱۳۸ نفر (۳۴,۹۳ درصد) در پایه دهم، ۱۳۰ نفر (۳۲,۹۱ درصد) در پایه یازدهم و ۱۲۷ نفر (۳۲,۱۵ درصد) در پایه دوازدهم مشغول به تحصیل بودند.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار
خودکارآمدی مقابله‌ای	۱۸۷,۴۶	۲۱,۵۸
تاب‌آوری	۷۵,۳۲	۱۰,۸۷
کنترل ادراک‌شده	۴۱,۱۹	۶,۲۳

نتایج شاخص‌های توصیفی نشان داد میانگین نمره خودکارآمدی مقابله‌ای در نوجوانان برابر با ۱۸۷٫۴۶ با انحراف معیار ۲۱٫۵۸ بوده است. همچنین میانگین نمره تاب‌آوری ۷۵٫۳۲ ($SD=10.87$) و میانگین نمره کنترل ادراک‌شده ۴۱٫۱۹ ($SD=6.23$) گزارش شد که حاکی از پراکندگی نسبتاً مطلوب نمرات در نمونه است.

پیش از انجام تحلیل رگرسیون، پیش‌فرض‌های آماری شامل نرمال بودن توزیع متغیرها، استقلال خطاها، هم‌خطی چندگانه و خطی بودن روابط مورد بررسی قرار گرفت. آزمون کولموگروف-اسمیرنوف برای متغیرهای اصلی

پژوهش غیرمعنادار بود ($p>0.10$)، که نشان‌دهنده توزیع نرمال داده‌هاست. آزمون دوربین-واتسون مقدار ۱٫۹۸ را نشان داد که در بازه قابل قبول بین ۱٫۵ تا ۲٫۵ قرار دارد و استقلال خطاها را تأیید می‌کند. همچنین مقادیر ضریب تورم واریانس (VIF) برای متغیرهای تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده به ترتیب ۱٫۲۱ و ۱٫۱۷ بود که نشان‌دهنده عدم وجود هم‌خطی چندگانه بین متغیرها است. نمودار پراکنش نیز رابطه خطی بین متغیرهای پیش‌بین و ملاک را تأیید کرد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی بین متغیرها (ضریب همبستگی پیرسون)

متغیرها	۱. خودکارآمدی مقابله‌ای	۲. تاب‌آوری	۳. کنترل ادراک‌شده
۱. خودکارآمدی مقابله‌ای	۱		
۲. تاب‌آوری	۰.۶۲***	۱	
۳. کنترل ادراک‌شده	۰.۵۸***	۰.۴۵***	۱

تحلیل همبستگی پیرسون نشان داد بین خودکارآمدی مقابله‌ای و تاب‌آوری رابطه مثبت و معنادار وجود دارد ($r = 0.62, p < 0.01$). همچنین بین خودکارآمدی مقابله‌ای و کنترل ادراک‌شده نیز رابطه مثبت معناداری مشاهده شد ($r = 0.58, p < 0.01$). ضریب همبستگی بین تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده نیز معنادار بود ($r = 0.45, p < 0.01$).

جدول ۳. خلاصه تحلیل رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی خودکارآمدی مقابله‌ای

منبع	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	R	R ²	R ² تعدیل‌شده	F	p
رگرسیون	۲۱۶۳۵٫۴۲	۲	۱۰۸۱۷٫۷۱	۰٫۶۹	۰٫۴۷	۰٫۴۷	۱۷۵٫۴۲	<۰٫۰۱
باقیمانده	۲۴۲۹۱٫۸۳	۳۹۲	۶۱٫۹۵					
کل	۴۵۹۲۷٫۲۵	۳۹۴						

نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که ترکیب دو متغیر پیش‌بین (تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده) به طور معناداری توانستند ۴۷٪ از واریانس خودکارآمدی مقابله‌ای را تبیین کنند ($R^2 = 0.47$). این مدل در سطح معناداری بالایی معنی‌دار بود ($F(2, 392) = 175.42, p < 0.001$).

جدول ۴. ضرایب رگرسیون برای پیش‌بینی خودکارآمدی مقابله‌ای بر اساس تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده

متغیر	B	خطای استاندارد	β	t	p
مقدار ثابت	۵۹٫۸۷	۶٫۴۳	—	۹٫۳۱	<۰٫۰۱
تاب‌آوری	۱٫۲۷	۰٫۱۵	۰٫۴۵	۸٫۴۷	<۰٫۰۱
کنترل ادراک‌شده	۱٫۸۳	۰٫۲۱	۰٫۳۸	۷٫۱۰	<۰٫۰۱

براساس جدول فوق، هر دو متغیر تاب‌آوری ($\beta = .45, t = 8.47, p < .001$) و کنترل ادراک‌شده ($\beta = .38, t = 7.10, p < .001$) پیش‌بین‌های معناداری برای خودکارآمدی مقابله‌ای بودند. این نشان می‌دهد که با افزایش هر یک از این متغیرها، میزان خودکارآمدی مقابله‌ای نیز به‌طور معناداری افزایش می‌یابد.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد که هر دو متغیر تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده رابطه مثبت و معناداری با خودکارآمدی مقابله‌ای در نوجوانان دارند. همچنین تحلیل رگرسیون خطی نشان داد که این دو متغیر توانسته‌اند بخش قابل توجهی از واریانس خودکارآمدی مقابله‌ای را پیش‌بینی کنند. یافته‌ها حاکی از آن است که نوجوانانی که درک بالاتری از توانایی خود برای مقابله با مشکلات دارند، از سطح بالاتری از تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده برخوردار هستند. این نتایج با بدنه‌ای گسترده از پژوهش‌های پیشین همسو است که نقش مهم متغیرهای روان‌شناختی محافظتی در ارتقاء سازه‌های مقابله‌ای نوجوانان را تأیید می‌کنند.

در تفسیر این یافته‌ها، نخست می‌توان به اهمیت تاب‌آوری اشاره کرد. نوجوانان تاب‌آور معمولاً از مجموعه‌ای از مهارت‌های شناختی، هیجانی و رفتاری بهره‌مند هستند که به آن‌ها امکان می‌دهد با چالش‌های محیطی مواجه شوند بدون آن‌که تعادل روانی‌شان به‌هم بخورد. این توانایی، حس کنترل و خودکارآمدی را تقویت می‌کند (Bhave et al., 2024; Fu et al., 2021). در پژوهش برخواستسکا، نوجوانان ساکن مناطق جنگ‌زده اوکراین که سطح بالایی از تاب‌آوری داشتند، علی‌رغم تجارب آسیب‌زا، توانسته بودند خودکارآمدی مقابله‌ای مطلوبی را حفظ کنند (Brukhovetska, 2024). همچنین در پژوهش شورتز و همکاران نیز، مشخص شد نوجوانانی که تاب‌آوری بیشتری داشتند، در برابر اختلالات ناشی از آسیب‌های مغزی در

حوزه‌های تحصیلی و اجتماعی مقاومت بیشتری از خود نشان دادند و احساس کارآمدی بیشتری گزارش کردند (Shurtz et al., 2023).

یافته دیگر پژوهش که رابطه مثبت بین کنترل ادراک‌شده و خودکارآمدی مقابله‌ای را نشان داد، با نظریه‌های شناختی-رفتاری کاملاً همخوان است. در این رویکرد، باور فرد نسبت به کنترل‌پذیری شرایط محیطی نقشی کلیدی در ایجاد حس کارآمدی و مقابله مؤثر با استرس ایفا می‌کند (Reyes-Wapano, 2022; Zheng & Chen, 2025). نوجوانانی که احساس می‌کنند توان کنترل بر پیامدهای زندگی را دارند، در شرایط فشار روانی واکنش‌های منسجم‌تری نشان می‌دهند و با چالش‌ها مواجهه فعال دارند. در پژوهش ونگ و همکاران، نقش متغیر تاب‌آوری به‌عنوان میانجی بین قلدری ادراک‌شده در مدرسه و تجربه‌های روان‌پریشانه در نوجوانان اقلیت جنسی مورد بررسی قرار گرفت و مشخص شد که کنترل ذهنی و تاب‌آوری نقش محافظت‌کننده‌ای دارند (Wang et al., 2024).

از نظر مدل پیش‌بینی، نتایج تحلیل رگرسیون نیز تأیید کرد که ترکیب تاب‌آوری و کنترل ادراک‌شده توانسته است به شکل معناداری خودکارآمدی مقابله‌ای را پیش‌بینی کند. این نتیجه با پژوهش لیائو هم‌راستا است که در آن مشخص شد تاب‌آوری نقش واسطه‌ای در رابطه بین تجارب آسیب‌زای کودکی و مشکلات درونی نوجوانان دارد (Liao & Dong-mei, 2023). همچنین، در مطالعه لین و همکاران مشخص شد که احساس تنهایی و استفاده مشکل‌ساز از رسانه‌های اجتماعی در نوجوانان، در صورتی که از تاب‌آوری بالایی برخوردار باشند، تأثیر کمتری بر کارکردهای روانی آنان دارد (Lin et al., 2023). بنابراین می‌توان گفت ترکیب این دو متغیر، شبکه‌ای حمایتی را برای نوجوانان ایجاد می‌کند که آن‌ها را در مواجهه با تنش‌ها توانمند می‌سازد. در بُعد نظری، این یافته‌ها از چارچوب‌های شناختی-اجتماعی همچون نظریه بندورا درباره خودکارآمدی نیز پشتیبانی می‌کنند. بندورا باور داشت که

باور به توانایی در کنترل شرایط، خود منبعی از قدرت روان‌شناختی برای مواجهه با تهدیدهاست. همین موضوع در مطالعه ساگون و ایندیانا نیز مورد تأیید قرار گرفت؛ نوجوانانی که دارای مهارت‌های زندگی، تاب‌آوری و خودکارآمدی بالاتری بودند، احساس رضایت بیشتری از زندگی داشتند (Sagone et al., 2020; Sagone & Indiana, 2023). همچنین در پژوهش انجام‌شده توسط پوتری و همکاران نیز مشاهده شد که حمایت اجتماعی در کنار مقابله متمرکز بر مسئله، به واسطه افزایش تاب‌آوری، بر خودکارآمدی تأثیر می‌گذارد (Putri et al., 2022).

از سوی دیگر، یافته‌های پژوهش حاضر در هماهنگی با نتایج به‌دست‌آمده در بافت‌های فرهنگی دیگر است. در پژوهش پسرک جوان، یعنی داندلیکر و همکاران، نوجوانانی که در دوران قرنطینه کرونا از حمایت‌های خانوادگی و آموزشی بیشتری برخوردار بودند، در مقایسه با سایر نوجوانان از سطح بالاتری از تاب‌آوری و خودکارآمدی برخوردار بودند (Dändliker et al., 2022). همچنین در مطالعه‌ای از کره جنوبی، مدل معادلات ساختاری نشان داد که سبک‌های تربیتی والدین و هوش هیجانی نوجوانان می‌تواند خودکارآمدی را از طریق افزایش تاب‌آوری ارتقاء دهد (Kim et al., 2022; Son, 2022).

در جمع‌بندی می‌توان گفت که یافته‌های پژوهش حاضر نه تنها با نظریه‌های موجود در حوزه رشد نوجوانان سازگار است، بلکه شواهد تجربی گسترده‌ای از محیط‌های فرهنگی گوناگون نیز آن را تأیید می‌کنند. این نتایج بر ضرورت تمرکز مداخلات روان‌شناختی بر تقویت مهارت‌های تاب‌آورانه و ارتقاء ادراک کنترل نوجوانان تأکید دارند تا بتوان از شکل‌گیری نشانه‌های روان‌شناختی منفی همچون اضطراب، افسردگی، یا درماندگی در این گروه سنی جلوگیری کرد.

پژوهش حاضر، علی‌رغم دستاوردهای ارزشمند، دارای محدودیت‌هایی است که در تفسیر نتایج باید مدنظر قرار گیرد. نخست، استفاده از روش

پیمایشی و ابزارهای خودگزارشی ممکن است تحت تأثیر سوگیری پاسخ‌دهی قرار گیرد؛ چراکه نوجوانان ممکن است پاسخ‌هایی ارائه دهند که با هنجارهای اجتماعی یا انتظارات پژوهشگر همخوانی بیشتری دارد. دوم، محدود بودن نمونه به شهر تهران سبب کاهش قابلیت تعمیم یافته‌ها به سایر مناطق جغرافیایی کشور می‌شود. همچنین متغیرهای زمینه‌ای همچون وضعیت اقتصادی، سبک‌های فرزندپروری، و حمایت اجتماعی که می‌توانند به‌عنوان عوامل میانجی یا تعدیل‌گر عمل کنند، در مدل بررسی نشدند.

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های آینده متغیرهای واسطه‌ای همچون حمایت اجتماعی، خودتنظیمی هیجانی و سبک‌های مقابله‌ای نیز در مدل‌های پیش‌بینی گنجانده شوند تا فهم جامع‌تری از سازوکارهای روان‌شناختی خودکارآمدی مقابله‌ای حاصل شود. همچنین انجام پژوهش‌های طولی می‌تواند روند تغییرات این سازه‌ها در گذر زمان را بررسی کرده و روابط علی دقیق‌تری را شناسایی کند. پیشنهاد می‌شود نمونه‌های مطالعاتی به سایر استان‌ها و گروه‌های فرهنگی تعمیم یابد تا امکان مقایسه میان‌فرهنگی فراهم شود. استفاده از روش‌های ترکیبی و تحلیل‌های کیفی نیز می‌تواند به درک عمیق‌تری از تجارب نوجوانان در مقابله با استرس‌ها بینجامد.

با توجه به اهمیت خودکارآمدی مقابله‌ای در ارتقاء سلامت روان نوجوانان، پیشنهاد می‌شود که مداخلات مدرسه‌ای با هدف افزایش تاب‌آوری و تقویت ادراک کنترل طراحی و اجرا شوند. برنامه‌هایی نظیر آموزش مهارت‌های مقابله‌ای، توانمندسازی هیجانی، و تقویت حس مسئولیت‌پذیری می‌توانند در افزایش تاب‌آوری و احساس کنترل مؤثر واقع شوند. همچنین مشاوران مدارس و روان‌شناسان می‌توانند از نتایج این پژوهش در طراحی بسته‌های مداخله‌ای فردی یا گروهی بهره‌مند شوند. توجه به محیط خانوادگی

- (JAYPS), 4(5), 169-175.
<https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.5.16>
- Feng, L., Feng, J., Li, X., & An, Y. (2023). The Dyadic Effects of Social Support on Anxiety Among Family Members During COVID-19: The Mediating Role of Perceived Family Resilience. *Development and Psychopathology*, 36(3), 1099-1107.
<https://doi.org/10.1017/s0954579423000329>
- Fu, H., Wang, B., Xin, Y., Duh, S., & Deng, Y. (2021). Social Support and Well-being of Adolescents in Worst-stricken Areas 10 years After Wenchuan Earthquake: A Mediating Role of Resilience. *PsyCh Journal*, 11(1), 106-113.
<https://doi.org/10.1002/pchj.500>
- Janbozorgi, F., Darbani, S. A., & Parsakia, K. (2020). The structural model of predicting family health based on communication patterns and self-efficacy with the mediating role of self-compassion in women. *Psychology of Woman Journal*, 1(3), 66-80. <http://psychowoman.ir/article-1-22-en.html>
- Kim, E. M., Lee, S., Ahn, H. Y., & Choi, H. S. (2022). Structural Equation Model on the Problem Behavior of Adolescents. *International journal of environmental research and public health*, 20(1), 756. <https://doi.org/10.3390/ijerph20010756>
- Liao, C. C. L., & Dong-mei, W. (2023). Childhood Trauma and Adolescent Internalizing Problems: Examining the Mediating Role of Psychological Resilience and Moderating Role of Parental Emotional Socialization. *Advances in Education Humanities and Social Science Research*, 7(1), 48.
<https://doi.org/10.56028/aehtsr.7.1.48.2023>
- Lin, S., Yuan, Z., Niu, G., Fan, C., & Hao, X. (2023). Family Matters More Than Friends on Problematic Social Media Use Among Adolescents: Mediating Roles of Resilience and Loneliness. *International journal of mental health and addiction*, 22(5), 2907-2925. <https://doi.org/10.1007/s11469-023-01026-w>
- Luo, Y., Ma, T., & Deng, Y. (2023). School Climate and Adolescents' Prosocial Behavior: The Mediating Role of Perceived Social Support and Resilience. *Frontiers in psychology*, 14.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1095566>
- Parsakia, K., Rostami, M., & Saadati, S. M. (2023). Validity and reliability of digital self-efficacy scale in Iranian sample. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(4), 152-158.
<https://journals.kmanpub.com/index.php/jayps/article/view/1151>
- Petrulytė, A., Guogienė, V., & Jakavičienė, A. (2024). Adolescents' Social Emotional Health, Stress Resilience and Perceived Parenting Styles. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 11(4), 257-274.
<https://doi.org/10.14738/assrj.114.16889>
- Puspitaningrum, N. P. P., & Pudjiati, S. R. R. (2023). Sources of Social Support and Resilience Among Adolescents in Tangerang Regency. *Jurnal Psikologi*, 22(1), 15-22.
<https://doi.org/10.14710/jp.22.1.15-22>
- Putri, M. D., Setyowibowo, H., & Purba, F. D. (2022). Resiliensi Di LKSA: Perceived Social Support Dan Problem Focused Coping Pada Remaja. *Psyche 165 Journal*, 152-157.
<https://doi.org/10.35134/jpsy165.v15i4.206>
- Reyes-Wapano, M. R. (2022). A Path Analysis of the Relationships Among Parenting Styles, Emotional Intelligence and Resilience. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*, 06(08), 07-13.
<https://doi.org/10.47772/ijriss.2022.6801>

و مشارکت والدین در فرآیندهای آموزشی نیز عاملی تعیین کننده در ایجاد بستر مناسب برای رشد خودکارآمدی نوجوانان خواهد بود.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.

حمایت مالی

این پژوهش حامی مالی نداشته است.

موازن اخلاقی

در انجام این پژوهش تمامی موازن و اصول اخلاقی رعایت گردیده است.

مشارکت نویسندگان

در نگارش این مقاله تمامی نویسندگان نقش یکسانی ایفا کردند.

تشکر و قدردانی

از تمامی کسانی که در طی مراحل این پژوهش یاری رساندند تشکر و

قدردانی می گردد.

References

- Bhave, D. S. Y., Amin, D., Adsul, S., Bhalla, D. L., & Kariya, D. P. (2024). Study of Resilience in Female College Adolescents and Young Adults: Tough Times Don't Last, Tough People Do. *Ijcp*, 34(8), 20-33. <https://doi.org/10.59793/ijcp.v34i8.759>
- Brukhovetska, O. (2024). The Concept of Hardiness of a Teenages Under Current Martial Conditions in Ukraine. *Spnma*, 29(58), 62-79. [https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29\(58\)-62-79](https://doi.org/10.58442/3041-1858-2024-29(58)-62-79)
- Dändliker, L., Brünecke, I., Citterio, P., Lochmatter, F., Buchmann, M., & Grütter, J. (2022). Educational Concerns, Health Concerns and Mental Health During Early COVID-19 School Closures: The Role of Perceived Support by Teachers, Family, and Friends. *Frontiers in psychology*, 12.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.733683>
- Darbani, S. A., & Parsakia, K. (2023). Investigating the effectiveness of strength-based counseling on adolescent resilience. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies*

- Saadati, N., & Parsakia, K. (2023). The Predictive Role of Parents' Marital Relationship Quality on The Adolescents' Psychological Capital. *Journal of Adolescent and Youth Psychological Studies (JAYPS)*, 4(8), 139-146. <https://doi.org/10.61838/kman.jayps.4.8.16>
- Sagone, E., Caroli, M. E. D., Falanga, R., & Indiana, M. L. (2020). Resilience and Perceived Self-Efficacy in Life Skills From Early to Late Adolescence. *International Journal of Adolescence and Youth*, 25(1), 882-890. <https://doi.org/10.1080/02673843.2020.1771599>
- Sagone, E., & Indiana, M. L. (2023). What Is the Role of Coping in Resilience, Life Satisfaction and Self-Efficacy in Life Skills of Italian Adolescents? <https://doi.org/10.35603/sws.iscss.2023/sv05.13>
- Saluja, P., Bohloul, B., Hoglund, W. L. G., & Amin, M. (2025). Perceived Racial Discrimination, Resilience, and Oral Health Behaviours of Adolescents With Immigrant Backgrounds. *PLoS One*, 20(1), e0313393. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0313393>
- Sedana, G. (2024). Psychological Rigidity, Perceived Parenting, and Problematic Internet Use in Adolescent Mental Health: A Review. *Journal of Research in Vocational Education*, 6(7), 22-27. [https://doi.org/10.53469/jrve.2024.06\(07\).06](https://doi.org/10.53469/jrve.2024.06(07).06)
- Shurtz, L., Bunt, S. C., Chowdhury, S. K., Didehbani, N., Stokes, M., Miller, S. M., Bell, K. R., & Cullum, C. M. (2023). A-57 Resilience and School/Social/Home Life Disruption During Recovery in Concussed Adolescents. *Archives of Clinical Neuropsychology*, 38(5), 859-859. <https://doi.org/10.1093/arclin/acad042.57>
- Son, M. (2022). Identifying Trajectories of Ego-Resiliency in Adolescents: An Analysis of Data From the Korean Children and Youth Panel Survey 2010. *Journal of Korean Academy of Fundamentals of Nursing*, 29(2), 191-201. <https://doi.org/10.7739/jkafn.2022.29.2.191>
- Wang, D., Chen, X., Scherffius, A., Yu, Z., Wang, X., Sun, M., & Fan, F. (2024). Perceived School Bullying and Psychotic-Like Experiences in Sexual Minority Adolescents: The Mediating and Moderating Roles of Resilience. *Child and adolescent psychiatry and mental health*, 18(1). <https://doi.org/10.1186/s13034-024-00747-7>
- Wu, Y., Guo, Z., Zhang, D., Wang, Y., & Wang, S. (2024). Sleep Quality and Suicidal Ideation in Adolescent Depression: A Chain Mediation Effect of Perceived Social Support and Resilience. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 31(2). <https://doi.org/10.1002/cpp.2990>
- Yildirim, O. O., & Çelikkol, A. K. (2024). Investigation of the Resilience, Self-Efficacy, and Perceived Social Support of Gifted Students. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 25(2), 127-140. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.1195044>
- Zheng, J., & Chen, B. B. (2025). Parent-Adolescent Discrepancies in Perceiving Parental Psychological Control and Autonomy Support Predict Adolescents' Psychological Adjustment: Does Adolescent Gender Make a Difference? *Journal of youth and adolescence*. <https://doi.org/10.1007/s10964-025-02144-5>